

SMĚRNICE KOMISE 2000/52/ES

ze dne 26. července 2000,

pozměňující směrnici 80/723/EHS o transparentnosti finančních vztahů mezi členskými státy a orgány veřejné moci

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na čl. 86 odst. 3 této smlouvy, vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Směrnice Komise 80/723/EHS¹, ve znění směrnice 93/84/EHS² ukládá členským státům, aby zajistily transparentnost finančních vztahů mezi orgány veřejné moci a veřejnými podniky. Směrnice 80/723/EHS vyžaduje, aby určité finanční informace byly členskými státy zachovány a předány Komisi na požádání, zatímco jiné informace by byly předkládány v podobě výročních zpráv.
- (2) Různá odvětví hospodářství, která byla v minulosti charakterizována existencí národních, regionálních nebo místních monopolů, byly nebo jsou částečně nebo plně otevírány konkurenci prostřednictvím Smlouvy nebo pravidel přijatých členskými státy a Společenstvím. Tento proces zdůraznil důležitost zajištění toho, aby pravidla soutěže obsažená ve Smlouvě byla v těchto odvětvích spravedlivě a účinně aplikována, zejména aby nedocházelo k zneužívání dominantního postavení ve smyslu článku 82 Smlouvy a státní podpory ve smyslu článku 87 Smlouvy, pokud to není slučitelné s pravidly společného trhu, bez dotčení možného použití čl. 86 odst. 2 Smlouvy.
- (3) V takovýchto odvětvích členské státy často udělují zvláštní nebo výhradní práva určitým podnikům nebo zajišťují platby nebo poskytují určitý druh kompenzací určitým podnikům, jímž byl svěřen výkon služeb obecného hospodářského zájmu. Tyto podniky jsou často účastníky konkurenčního boje s ostatními podniky.
- (4) Podle čl. 86 odst. 2 a 3 Smlouvy je v zásadě záležitostí členského státu, zda svěří určitému podniku výkon služeb obecného hospodářského zájmu, které sám stanoví, přičemž Komise je zodpovědná za zajištění správného uplatnění ustanovení tohoto článku.
- (5) Ustanovení čl. 86 odst. 1 Smlouvy požaduje, aby v případě veřejných podniků a podniků, kterým členským stát udělil zvláštní nebo výhradní práva, členský stát nenařídil ani neponechal v platnosti jakékoliv opatření odporující pravidlům obsaženým ve Smlouvě. Ustanovení čl. 86 odst. 2

¹ Úř. věst. č. L 195, 29. 7. 1980, s. 35.

² Úř. věst. č. L 254, 12. 10. 1993, s. 16.

Smlouvy platí pro podniky, kterým byl svěřen výkon služeb obecného hospodářského zájmu. Ustanovení čl. 86 odst. 3 Smlouvy vyžadují, aby Komise zajistila uplatnění ustanovení článku 86 a zaslala odpovídající směrnice nebo rozhodnutí členským zemím. Interpretací ustanovení přiložené ke Smlouvě Protokolem o systému veřejného vysílání v členských státech uvádí, že ustanovení Smlouvy zakládající Evropské společenství bude bez dotčení pravomocí členských států poskytovat prostředky veřejnému vysílání, pokud je toto financování poskytováno vysílacím organizacím k plnění veřejných služeb udělených, stanovených a organizovaných každým členským státem, a pokud toto financování neovlivňuje tržní podmínky a konkurenci Společenství do takové míry, která by se přičila veřejnému zájmu, zatímco uplatnění takové veřejné služby bude vzato v úvahu. Za účelem zajištění použití ustanovení článku 86 Smlouvy Komise musí mít nezbytné informace. To je podmíněno stanovením podmínek pro dosažení transparentnosti.

- (6) Složitě situace spojené s různými formami veřejných a soukromých podniků, jímž byla udělena zvláštní nebo výhradní práva a které byly pověřeny výkonem služeb obecného hospodářského zájmu a dále řadou činností, které by mohly být prováděny jediným podnikem a různé stupně liberalizace trhu v různých členských zemích by mohly zkomplikovat uplatnění pravidel konkurenčního boje, a zejména článku 86 Smlouvy. Je proto nezbytné, aby členské státy a Komise měly podrobné údaje o vnitřní finanční a organizační struktuře takovýchto podniků, zejména oddělené a spolehlivé účty různých činností prováděných jedním a tímž podnikem. Takové informace nejsou vždy dostupné nebo nejsou vždy dostatečně podrobné a spolehlivé.
- (7) Takové účty by měly dokládat rozdíl mezi jednotlivými činnostmi, náklady a příjmy spojené s každou z nich a metody určování nákladů a příjmů a jejich umístování. Takové jednotlivé účty by měly být k dispozici, na jedné straně, ohledně výrobků nebo služeb, na které členský stát udělil zvláštní nebo výhradní právo nebo pověřil podnik výkonem služby obecného hospodářského zájmu, a na straně druhé, ohledně každého výrobku nebo služby, který podnik vyrábí nebo poskytuje. Povinnost oddělení účtů by neměla platit pro podniky, jejichž činnosti jsou omezeny na poskytování služeb obecného hospodářského zájmu a které neprovádějí činnosti mimo hranice těchto služeb obecného hospodářského zájmu. Zdá se, že není nutné požadovat oddělení účtů v rámci služeb obecného hospodářského zájmu nebo v rámci zvláštních nebo výhradních práv, pokud to není nutné pro rozdělení nákladů a příjmů mezi jednotlivé služby a výrobky a těmi, které do služeb obecného hospodářského zájmu nebo zvláštních či výhradních práv.
- (8) Nejúčinnějším prostředkem zajištění spravedlivého a účinného uplatnění pravidel soutěže na všechny podniky je požadavek, aby členské státy zajistily, že příslušné podniky budou vést oddělené účty. Komise přijala Zprávu o službách obecného hospodářského zájmu v Evropě³, v níž zdůrazňuje jejich důležitost. Je nutné vzít v úvahu důležitost dotčených odvětví, které mohou obsahovat služby obecného zájmu, silné postavení na trhu, které mohou příslušné podniky mít, a zranitelnost objevující se

³ Úř. věst. č. C 281, 26. 9. 1996, s. 3.

konkurence v odvětvích, která byla liberalizována. V souladu s principem proporcionality je nutné a vhodné stanovit pravidla těchto jednotlivých účtů, aby bylo dosaženo základního cíle transparentnosti. Tato směrnice se omezuje na to, co je nezbytné, aby bylo dosaženo sledovaných cílů v souladu s čl. 5 odst. 3 Smlouvy.

- (9) V určitých odvětvích ustanovení přijatá Společenstvím vyžadují, aby členské státy a určité podniky vedly oddělené účty. Je nutné zajistit stejný přístup ke všem hospodářským činnostem v rámci Společenství a rozšířit požadavek vést oddělené účty na všechny srovnatelné situace. Tato směrnice by neměla měnit zvláštní pravidla stanovená pro stejné účely v ostatních ustanoveních Společenství a neměla by platit pro činnosti podniků, na které se vztahují tato ustanovení.
- (10) S ohledem na omezený možný dopad na konkurenci a za účelem odstranění nadměrné administrativní zátěže není nutné zatím vyžadovat po podnicích s celkovým ročním čistým obratem menším než 40 milionů eur vedení oddělených účtů. S ohledem na omezený možný dopad na obchod mezi členskými státy není zatím nutné vyžadovat vedení samostatných účtů u jednotlivých druhů služeb. Tato směrnice by měla platit bez dotčení na jakákoliv jiná pravidla týkající se poskytování informací Komisi členskými zeměmi.
- (11) V případech, kdy byla stanovena kompenzace za plnění služeb obecného hospodářského zájmu na příslušné období na základě otevřeného, transparentního a nediskriminačního postupu, se zdá, že není nutné vyžadovat po takovýchto podnicích vedení oddělených účtů.
- (12) Článek 295 Smlouvy stanoví, že Smlouva v žádném případě neporušuje pravidla členských států, kterými se řídí systém vlastnictví majetku. Při uplatňování pravidel soutěže by nemělo docházet k žádné neopodstatněné diskriminaci mezi veřejnými a soukromými podniky.
- (13) Členské státy mají různá územně správní členění. Tato směrnice by se měla týkat orgánů veřejné moci na všech úrovních ve všech členských zemích.
- (14) Směrnice 80/723/EHS by proto měla být podle toho pozměněna,

PŘIJALA TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Směrnice 80/723 se mění následujícím způsobem:

1. Název se nahrazuje tímto:

„Směrnice Komise 80/723/EHS ze dne 25. června 1980 o transparentnosti finančních vztahů mezi členskými státy a veřejnými podniky a o finanční transparentnosti uvnitř jednotlivých podniků.“
2. Články 1 a 2 se nahrazují tímto:

„Článek 1

1. Členské státy zajistí, aby finanční vztahy mezi orgány veřejné moci a veřejnými podniky byly transparentní, jak je stanoveno v této směrnici, aby se jasně ukázalo následující:

- a) veřejné fondy jsou zpřístupňovány dotčeným veřejným podnikům přímo orgány veřejné moci ;
- b) veřejné fondy jsou zpřístupňovány orgány veřejné moci prostřednictvím prostředníků veřejných podniků nebo finančních institucí;
- c) použití, ke kterému jsou tyto veřejné fondy skutečně určeny.

2. Bez dotčení zvláštních ustanovení stanovených Společenstvím členské státy zajistí, aby se finanční a organizační struktura libovolného podniku, po němž je požadováno vedení oddělených účtů, správně promítala do oddělených účtů, a jasně se tak ukázalo následující:

- a) náklady a příjmy spojené s různými činnostmi;
- b) podrobnosti metod, podle kterých jsou náklady a příjmy stanoveny a přidělovány různým činnostem.

Článek 2

Pro účely této směrnice se rozumí:

- a) „orgánem veřejné moci“ veškeré orgány veřejné moci, včetně státních a regionálních, místních a všech ostatních územních orgánů;
- b) „veřejným podnikem“ jakýkoliv podnik, v němž mohou orgány veřejné moci vykonávat přímo nebo nepřímo rozhodující vliv z titulu svého vlastnictví, své finanční účasti v něm nebo pravidel, kterými se řídí,
- c) „veřejným podnikem působícím ve zpracovatelském odvětví“ veškeré podniky, jejich základní oblastí činnosti, která představuje minimálně 50 % celkového ročního obrátu, je zpracovatelský průmysl. Mezi tyto podniky spadají ty podniky, jejichž činnost spadá do části D – Zpracovatelský průmysl (podskupina DA až DN včetně) klasifikace NACE4 (Rev. 1);
- d) „podnikem s povinností vést oddělené účty“ jakýkoliv podnik, který má zvláštní nebo výhradní práva udělená členskými státy podle čl. 86 odst. 1 Smlouvy, nebo podnik, kterému byl svěřen výkon služeb obecného hospodářského zájmu podle čl. 86 odst. 2 Smlouvy a je příjemcem státní podpory v jakékoliv podobě, včetně grantů, podpor nebo kompenzací v souvislosti s těmito službami, a který provozuje další činnost;

⁴ Úř. věst. č. L 83, 3. 4. 1993, s. 1.

- e) „různými činnostmi“ na jedné straně veškeré produkty nebo služby, na které byla podniku udělena zvláštní nebo výhradní práva nebo veškeré služby obecného hospodářského zájmu, které byly podniku svěřeny a, na druhé straně, každý jiný samostatný produkt nebo služba, jehož výrobou nebo poskytováním se podnik zabývá;
- f) „výhradními právy“ práva, která jsou udělena členským státem jednomu podniku prostřednictvím libovolného legislativního, regulačního nebo správního nástroje, vyhrazující mu právo poskytovat služby nebo provozovat činnost v rámci daného geografického území,
- g) „zvláštními právy“ práva, jež jsou udělována členským státem omezenému počtu podniků prostřednictvím libovolných legislativních, regulačních nebo správních nástrojů, která, v rámci daného geografického území:
 - omezují počet takových podniků, zmocněných k poskytování služby nebo výkonu činnosti podle jiných než objektivních, proporcionálních a nediskriminačních kritérií na dva nebo více, nebo
 - zmocňují, podle jiných než takových kritérií, několik konkurenčních podniků k poskytování služeb nebo výkonu činnosti, nebo
 - propůjčují jakémukoliv podniku nebo podnikům, jinak než podle těchto kritérií, jakékoliv právní nebo regulační výhody, které výrazně ovlivňují schopnost jakéhokoliv jiného podniku poskytovat stejné služby nebo vykonávat stejnou činnost na stejném geografickém území za skutečně stejných podmínek.

2. Jestliže orgány veřejné moci, přímo nebo nepřímo ve vztahu k podniku:

- a) vlastní rozhodující část upsaného kapitálu podniku; nebo
- b) kontrolují většinu hlasů spojených s akciemi vydanými podnikem; nebo
- c) mohou jmenovat více než polovinu členů správního, řídícího nebo kontrolního orgánu podniku, lze předpokládat jejich dominantní úlohu.“

3. V článku 3 se „Článek 1“ nahrazuje „Ustanovení čl. 1 odst. 1“

4. Vkládá se následující článek 3a:

„Článek 3a

1. Za účelem zajištění transparentnosti uvedené v čl. 1 odst. 2 členské státy přijmou opatření nutná k tomu, aby v kterémkoliv podniku majícím povinnost vést samostatné účty:

- a) vnitřní účty odpovídající různým činnostem byly oddělené;
- b) veškeré výdaje a příjmy byly správně stanoveny nebo rozděleny na základě důsledně uplatňovaných a objektivně zdůvodnitelných principů nákladového účetnictví;
- c) principy nákladového účetnictví, podle kterých se jednotlivé účty vedou, byly jasně stanovené.

2. Odstavec 1 platí pouze pro činnosti, na které se nevztahují zvláštní ustanovení Společenství, a neovlivní žádné povinnosti členských států nebo podniků vyplývající ze Smlouvy nebo z těchto zvláštních ustanovení.“

5. Články 4 a 5 se nahrazují tímto:

„Článek 4

1. Co se týče transparentnosti zmíněné v čl. 1 odst. 1, tato směrnice neplatí pro finanční vztahy mezi orgány veřejné moci a

- a) veřejnými podniky v oblasti služeb, u nichž se nepředpokládá, že by jejich výkon podstatnějším způsobem ovlivnil obchod mezi členskými státy;

centrálními bankami;

- c) veřejnými úvěrovými institucemi v oblasti vkladů veřejných fondů vložených do nich orgány veřejné moci za normálních obchodních podmínek;
- d) veřejnými podniky, jejichž celkový roční čistý obrat za dobu dvou finančních let následujících po roce, kdy prostředky uvedené v čl. 1 odst. 1 byly zpřístupněny nebo použity, nepřesáhl 40 milionů eur. Nicméně u veřejných úvěrových institucí je odpovídajícím prahem celková bilanční částka 800 milionů eur.

2. Co se týče transparentnosti uvedené v čl. 1 odst. 2, tato směrnice neplatí

- a) pro podniky v oblasti služeb, u nichž se nepředpokládá, že jejich výkon podstatnějším způsobem ovlivnil trh mezi členskými státy;
- b) pro podniky, jejichž celkový roční čistý obrat za období dvou finančních let předcházejících libovolnému danému období, ve kterém měly zvláštní nebo výhradní právo udělené členským státem podle čl. 86 odst. 2 Smlouvy, je menší než 40 milionů eur; nicméně pro veřejné úvěrové instituce je odpovídajícím prahem celková bilanční částka 800 milionů eur;
- c) pro podniky, které byly pověřeny výkonem služeb obecného hospodářského zájmu podle čl. 86 odst. 2 Smlouvy, jestliže státní podpora v jakékoliv podobě, včetně grantů, pomoci nebo kompenzace,

kterou získaly, byla stanovena pro odpovídající období na základě otevřeného, průhledného a nediskriminačního postupu.

Článek 5

1. Členské státy zajistí, aby informace týkající se finančních vztahů zmíněných v čl. 1 odst. 1 byly k dispozici Komisi po pět let od konce finančního roku, ve kterém byly veřejné finanční prostředky zpřístupněny dotčeným orgánům veřejné moci. Nicméně, jestliže jsou tytéž prostředky použity v pozdějším finančním roce, pětiletá lhůta začíná běžet od konce tohoto finančního roku.
 2. Členské státy zajistí, aby informace týkající se finanční a organizační struktury podniku uvedené v čl. 1 odst. 2 byly k dispozici Komisi po pět let od konce finančního roku, ke kterému se informace vztahují.
 3. Tam, kde to Komise považuje za nutné, jí členské státy předloží informace uvedené v odstavcích 1 a 2 spolu s veškerými nezbytnými podkladovými, zejména vytčenými cíly.“
6. V čl. 5a odst. 3 se „ECU“ nahrazuje „euro“.
7. V čl. 6 odst. 1 se „čl. 5 odst. 2“ nahrazuje „čl. 5 odst. 3“.

Článek 2

Členské státy přijmou právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí nejpozději do 31. července 2000. Uvědomí o nich Komisi.

Ustanovení čl. 1 odst. 2 směrnice 80/723/EHS, ve znění této směrnice, jsou použitelná od 1. ledna 2002.

Přijímají-li členské státy tato opatření, musí v nich být učiněn odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

Článek 3

Tato směrnice nabývá účinnosti dvacátý den po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropských společenství*.

Článek 4

Tato směrnice je určena členskými státy.

V Bruselu dne 26. července 2000.

Za Komisi
Mario Monti
člen Komise

SEZNAM ZÁVAZNÝCH TERMÍNŮ**CELEX č. předpisu: 32000D0052****Název a č. předpisu: Směrnice Komise 2000/52/ES ze dne 26. července 2000, pozměňující směrnici 80/723/EHS o transparentnosti finančních vztahů mezi členskými státy a orgány veřejné moci****Zakázka č.: 2515/00**

▪ ANGLICKY	▪ ČESKY	▪ POZNÁMKA
Public service remit	? veřejných služeb	5
Assigned or allocated costs and revenues	Přidělené a rozdělené náklady a příjmy	Čl. 1 4. 1. b)